

אורחות החיים בבית הספר בתקופת הקורונה - שנה"ל תשפ"א

10 באוגוסט 2020
כ' באב תש"ף

תוכן עניינים

4	קווים מנחים לאורחות החיים במוסד החינוכי
4	עקרונות וקווים מנחים לאורחות החיים במוסד החינוכי
5	תחזוקת הניקיון של המוסד החינוכי
6	עדכון ושיתוף ההורים
6	כללי היגיינה אישית
7	עטיית מסיכת פה ואף בכפוף להוראות המנהל, משרד הבריאות
8	כללי התנהגות בתחבורה והסעות תלמידים
8	כללי כניסה למוסד החינוכי
9	דגשים להצהרת בריאות
9	כללי התנהגות בשגרת לימודים
11	כללי היגיינה כיתתית
12	הטמעה והסברה - חינוך לבריאות והנחיות קורונה
12	הנחיות בעת התגלות תחלואה של תלמיד או עובד הוראה במוסד
13	תזונה
14	תכנית ניצנים / צהרונים
15	נספח א - הצהרת בריאות לתלמיד
16	נספח ב - הצהרת בריאות לעובד במוסד החינוכי/בגיר מעל 18
17	נספח ג - אגרת קורונה להורים

הקדמה

מנהלים יקרים,

מידי שנה, האחד בספטמבר הוא יום חגיגי ומרגש - תחילתה של שנת לימודים חדשה. ההיערכות לתחילת השנה ולהמשכה היא מהלך חשוב ומשמעותי ובשנת תשפ"א היא תהיה אף חשובה יותר מתמיד.

בשנה האחרונה התנסינו באתגרים, תהפוכות ושינויים בלתי צפויים ולעיתים בלתי מובנים. המציאות אתגרה אותנו וחייבה את כולנו להסתגלות מתמדת בהיבט המקצועי והאישי, בכל פעם מחדש. תקופה זו חוללה שינויים המשפיעים על התפקוד הכולל של מערכת החינוך. מתוך כך אנו למדים על הצורך בהיערכות לשנה"ל הבאה בהתחשב במאפיינים הייחודיים של שנת תש"ף ובמאפיינים המשוערים של שנה"ל תשפ"א.

התלמידים מגיעים לתחילת שנה זו עם חששות אופייניים לראשיתה של שנה חדשה בנוסף לחששות המושפעים מהתקופה המיוחדת בה אנו נמצאים. חלקם חוו משברים בתחומים שונים כגון: אובדן אדם קרוב, אובדן כלכלי, בריאותי ומשפחתי שהתרחשו עקב המצב המיוחד. חלקם היו מלכתחילה במצב נפשי רגיש והתקופה האחרונה העצימה והגבירה קשיים ומצוקות. אלה מצבים המחייבים רגישות מיוחדת, סבלנות, הקשבה למילים וגם למה שאינו נאמר ובעיקר הבנייה של **ערוצי תקשורת מגוונים** הן ברמה פרטנית והן ברמה קבוצתית, המאפשרים לפקוח עין למצוקות נפשיות ולנטר מצבי סיכון וקושי. אמירה זו נכונה לכל המעגלים - תלמידים, הורים, צוות חינוכי וצוות מנהלי. במיוחד בימים אלה. כמו כן, חשוב לתת דגש מיוחד **ללכידות החברתית בכלל המעגלים** - תלמידים, מורים, הורים... היות והלמידה מרחוק עלולה לערער ולהחליש גם את תחושת השייכות הכיתתית, הבית ספרית והקהילתית בכלל.

ייתכן כי בפתיחת שנה"ל או במהלכה לא תתאפשר הגעה פיזית לבית הספר. במקרה כזה, יש להיערך לאפשרות של **למידה מרחוק** על כל משמעויותיה. חשוב להשקיע מחשבה גם בהבלטת היתרונות של הלמידה בדרך זו ובחיזוק ההיבטים הייחודיים שלה ולא לראותה כברירת מחדל.

אנו ערים לכך, כי מדובר במציאות מורכבת וחדשה, בה ייתכנו שינויים נוספים ומקווים שתקבלו זאת בהבנה. על מנת להמשיך ולשמור על העוגן של מערכת החינוך: לחנך, ללמד, ללוות, להעצים, לסייע, לקדם, לתמוך, לעודד ההערכות מחייבות התייחסות שונה מהמעלה השנייה¹. אנשי המקצוע של שפ"י, יעמדו לרשותכם לחשיבה ולהיוועצות בכל דבר ועניין ובכל עת.

בהצלחה ובריאות איתנה

¹ על פי הפרק: "שינוי-יצירת בעיות ופתירתן" של ויקלנד וצלביק ופיש.

קווים מנחים לאורחות החיים במוסד החינוכי

מסמך זה בא לסייע לכם המנהלים להיערך נכון לקראת החזרה המלאה ללימודים ולנהל שגרה מותאמת בתקופת הקורונה במוסד החינוכי.

המסמך בנוי באופן שיטתי לכם כלים להתארגנות ולקביעת כללים ואורחות חיים בתוך בית הספר. המסמך הוא כללי, גנרי. בתחילתו קווים מנחים ולאחריהם פירוט נושאים בעלי ייחוד עבור ניהול שגרת הקורונה. מגוון מוסדות החינוך והאופי השונה ביניהם מחייב התאמת ההנחיות למציאות בפועל במוסד החינוכי. מומלץ לעשות זאת בשיתוף הבעלות או הרשות המקומית.

יד ימינו של מנהל בית הספר לכל עניין אורחות החיים בבית הספר יהיה **'רכז הביטחון הבטיחות והחירום הבית ספרי'**. עליו להחזיק את כלל ההנחיות והעדכונים המקצועיים בנושא זה, לסייע, לחנך, להטמיע ולפרסם את ההנחיות והכללים ודפוס ההתנהגות החדשים המחייבים בקרב המורים התלמידים והורים.

עקרונות וקווים מנחים לאורחות החיים במוסד החינוכי

1. **פעילות ע"פ מתווים** - הלמידה בבתי הספר וכל פעילות חינוכית (כגון: חוות חקלאיות, מרכזי ספורט ימי וכו') תתקיים בהתאם [למתווה הפעלת מערכת החינוך בשנת הלימודים תשפ"א](#).
2. **הקפדה על היגיינה** - תתבצע הקפדה מלאה על היגיינה בהתאם להנחיות משרד הבריאות אשר תכלול, בין היתר, שטיפת ידיים והפרדה מיטבית בשירותים כמפורט במסמך זה.
3. **שמירת מרחק** - שמירת מרחק הוא עקרון חשוב ויש להקפיד עליו ככל שניתן.
4. **עטיית מסכה** - ככלל, עטיית מסכה מחויבת מגיל 7 במרחב הציבורי. עטיית המסכה היא פעולה מרכזית ועיקרית למניעת הדבקות. דגשים מיוחדים לביה"ס **ולתלמידים עם צרכים מיוחדים בפרט**, מפורטים בהמשך.
5. **הצהרת בריאות** - הצהרת בריאות ההורים על **בריאות ילדיהם** היא תנאי הכרחי להבטיח את שלומם של התלמידים והמורים מפני הידבקות והתפשטות המגפה. הורים מחויבים בהצהרה בהתאם להנחיות המפורטות בהמשך.
6. **כללי כניסה למוסד החינוכי** - הכניסה למוסד החינוכי היא נקודת תורפה שיש לתת עליה את הדעת בתכנון וחשיבה מקדימה. דירוג וויסות הנכנסים, תיאום, בקרה של מורה תורן, שמירת מרחק בין הנכנסים, כל אלו הם תנאי לכניסה מסודרת למוסד החינוכי בשגרת הקורונה. הנחיות בנושא מפורטים במסמך זה.
7. **כללים בהפסקה** - הפעילות בהפסקה תהיה מתוכננת ומבוקרת, ככל האפשר, היציאה להפסקה בין השיעורים תהיה בהפרדה גאוגרפית, **ככל שניתן, ככל הניתן**, אזורי המשחק והפעילות יהיו מתואמים ומתוכננים, ככל האפשר. הנחיות מפורטות יופיעו בהמשך המסמך.
8. **סדר פעולות גילוי חולה מאומת במוסד חינוכי** - משרד החינוך, בתיאום עם משרד הבריאות, קבע סדר פעולות סדור ושיטת פעולה בעת גילוי חולה מאומת קורונה במוסד החינוכי. פעולה זו מחייבת תגובה מהירה מצד מנהל בית הספר בתיאום גורמי הבריאות והפיקוח במחוז. הנחיות מפורטות בהמשך.

9. **שיתוף הורים** - שיתוף ההורים במכלול ההנחיות ושגרת הקורונה הוא הכרחי והוא תנאי להצלחת הפעולה החינוכית בשגרה קשה ומגבילה זו. לפיכך יש לשתף את ההורים, לעדכן אותם וליצור דרכי תקשורת ותיאום טובים ככל האפשר.
10. **"אזור מוגבל"** - "אזור מוגבל" הוא אזור שהכריזה עליו ועדת השרים לפי חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), תש"ף-2020 ובה הוכרז או נקבע על אזור כ"אזור מוגבל".
11. **הסברה והטמעת ההנחיות** - הסברה והטמעת ההנחיות בבית הספר היא עקרון מרכזי בהצלחת ניהול שגרת הקורונה. במשימה זו, על מנהלי המוסד החינוכי להסתייע ברכז הביטחון והבטיחות הבית ספרי בתיאום מלא מול כלל צוות המורים, ובהליך חינוכי אל מול התלמידים. מומלץ להסתייע בהנהגת ההורים הבית ספרית.

תחזוקת הניקיון של המוסד החינוכי

1. הרשות המקומית/הבעלות תדאג להכין את המבנה ותשתיות המוסד החינוכי לחזרת התלמידים ללימודים. פעילות זו תכלול את ניקוי לפי סדר העדיפות הבא: שירותים, הכיתות, המסדרונות, **המעקות**, הידיות וכל מתקן או אביזר שהתלמידים נוהגים לגעת בהם בשגרת הפעילות הלימודית.
2. מבנה המוסד, הצידוד, המתקנים והחצר יהיו נקיים בכל עת.
3. במרחבי המוסד החינוכי יונחו פחי אשפה במידה מספקת.
4. בחדרי השירותים יוצבו מתקני סבונים/בקבוקי סבון נוזלי ונייר ניגוב.
5. במרחבי המוסד החינוכי יוצבו, במקומות בולטים, שלטי הסבר הכוללים, בין השאר, תרשימים המנחים את כיצד לשטוף ידיים חבישת מסכות ועוד.
6. יש לבצע ניקיון יסודי וחיטוי בכל שטח מוסד החינוך בסוף כל יום פעילות.
7. יש לבצע ניקיון מספר פעמים במהלך היום בחדרי שירותים, חדר מטבח, משחקים ומתקני חצר ולאחר כל שימוש במקלדות ומסכי מגע.
8. יש לבצע חיטוי לכל המפורטים להלן בתדירות שלצידם:
 - א. כל שטח מוסד החינוך בסוף כל יום.
 - ב. משטחים הנמצאים במקומות סגורים (כיתות, אולמות וכיו"ב) בהם נוגעים בתדירות גבוהה כגון: ידיות, עזרים ואמצעים לטיפול כפתורים ומתגים, מקלדות, מסכי מגע, מעקות, שולחנות, משטחי עבודה, משחקים ומתקני חצר (מגלשות, נדנדות, מעקות) בתדירות גבוהה במהלך יום הפעילות.
9. החיטוי יתבצע לפי המפורט להלן:
 - א. חיטוי יתבצע באמצעות חומר חיטוי על בסיס אלוהול בריכוז של 70% לפחות או באמצעות תמיסת כלור (למשל 0.1% sodium hypochlorite). ניתן להכין תמיסה המורכבת מ-40 מ"ל אקונומיקה ו-1 ליטר מים.
 - ב. לפני ביצוע החיטוי יש לנקות את המשטח המיועד לחיטוי. הניקוי יתבצע באמצעות מים וסבון על ידי ניגוב ושפשוף האזור שיש לנקות.
 - ג. החיטוי יתבצע על ידי ניגוב המשטחים בחומר החיטוי וייבוש טבעי. אין לבצע חיטוי בדרך של ערפול בחלל או שימוש במערפל ("פוגר").
10. יש להציב אמצעים לחיטוי ידיים במקומות נגישים ונראים לעין.

עדכון ושיתוף ההורים

1. מנהל המוסד החינוכי ישלח לתלמידים ולהוריהם אגרת הנחיות קורונה, אשר תרכז רשימת הנחיות והסברים, מפורטים וברורים. מוצע גם לשקול מתן תדריך חזותי באמצעות האינטרנט (ZOOM) וכד'.

2. שיתוף ההורים בהיערכות ובהסברה לילדים.

דגשים לחט"צ (גן): מומלץ למנהלות החטיבה הצעירה לשוחח עם ההורים באמצעות "ZOOM", לפרט ולהסביר על אופן ההתנהלות החדשה, הקפדה על כללי שמירת מרחק פיסי ועל כללי היגיינה ועל התנהגות מונעת בטוחה בהתאם להנחיות משרד הבריאות בזמנם הפנוי ובפעילויות אחר הצהריים.

3. הצהרת בריאות -

- הצהרת הבריאות היומית היא התחייבות מצד ההורה כי ילדו עומד בתנאי הבריאות הנדרשים
- יש למלא הצהרה זו על בסיס יומי. ניתן למלא הצהרה מקוונת באמצעות פורטל הורים או באופן ידני ע"פ הניסוח שבנספח.
- תלמידים המגיעים באמצעות הסעה, לא יורשו לעלות לרכב ההסעה ללא הצהרת הבריאות, בחתימת ההורים
- **דיווחי ההורים** - ההורים מתבקשים לדווח, בהקדם האפשרי, אם מחמת אי עמידה בתנאי הבריאות או כל סיבה אחרת, קיימת מניעה להגעה של ילדיהם לבית"ס. ילד שהיה לו חום נדרש להישאר בבית ל48 שעות נוספות אחרי שהחום ירד.

כללי היגיינה אישית

1. יש לוודא כי התלמידים ישטפו ידיים מיד בהיכנסם למוסד החינוכי ולהנחותם לגשת ישירות לכיתה שנקבעה להם מראש בכדי למנוע התגודדות התלמידים במסדרונות וכד'.

2. על התלמידים והצוות להקפיד על שטיפת ידיים, לעיתים תכופות במהלך יום הלימודים, **תוך הקפדה יתרה לאחר שימוש בשירותים**, ולפני החזרה למרחב הציבורי.

3. **הפסקת אוכל/ארוחות**

א. מומלץ בהפסקת אוכל להקצות זמן מוגדר בו התלמידים ישובים במקומותיהם עד תום הארוחה.

ב. במידה והילדים יאכלו את ארוחותיהם בזמן ההפסקה, יש להקפיד על מרחק בין תלמיד לתלמיד, **ככל האפשר**.

ג. על התלמידים לאכול בכיתת הלימוד, כל אחד ליד שולחנו, תוך הקפדה על שטיפת ידיים לפני ואחרי ואיסוף אשפה (בבתי הספר היסודיים כדאי לדאוג **להנחת מפית על השולחן**).

ד. ככל שאין מדובר במפית חד פעמית הנזרקת בתום הארוחה, אלא במפית רב פעמית יש להקפיד ולכבס את המפית מידי יום/להביא מפית נקיה מידי יום.

ה. בסיום הארוחה, על כל תלמיד לנקות את שולחנו.

ו. יש לזרוק את שאריות המזון בפחי האשפה. אין להסתובב עם אוכל מחוץ לכיתת הלימוד.

ז. בתום הארוחה יש לרחוץ ידיים במים וסבון.

4. אין להעביר ציוד אישי או אחר מתלמיד אחד לשני.

5. על התלמידים לדאוג לניקיון כללי באזור הישיבה והשולחן האישי.

6. תגבור המודעות והעלאת המוטיבציה בקרב התלמידים לגלות אחריות ושמירה על ההנחיות.

עטיית מסיכת פה ואף בכפוף להוראות המנהל, משרד הבריאות

א. במרחב הציבורי - ככלל, שימוש במסכות הינו חובה מכיתה ב' ומעלה למעט אנשים בעלי מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית, בעת נסיעה ברכב.

ב. תלמידים, עובדי הוראה ואנשי מנהלה נדרשים להגיע למוסד החינוכי עם מסיכת פה ואף.

ג. בחטיבה הצעירה (גן ילדים):

- בשעת פעילות עם הילדים בתוך מבנה הגן - אין צורך במסכה לצוות הגן.

- בשעת פעילות בחצר ובקבלת הילדים - יש צורך במסכה לצוות הגן.

ד. במתחם בית הספר:

- בכיתה בזמן השיעור - מכיתה ד' ומעלה חובת חבישת מסכה, למעט במקרים שיפורטו בסעיף 5.

- מחוץ לכיתה ובזמן ההפסקה - יש צורך במסכה החל מכיתה ב' ומעלה.

- בזמן שיעור בכיתות הלימוד בבית ספר, יוכל המורה להסיר את המסכה, ובלבד שנשמר

בכל עת מרחק של שני מטר ומעלה בינו לבין התלמידים.

ה. מקרים בהם אין צורך בחבישת מסיכה:

- בעת פעילות הכרוכה במאמץ פיזי כדוג': שיעור חינוך גופני, עבודה בחווה חקלאית וכד'.

- המופיעים כזמרים/שרים במקהלה/מנחים הנדרשים לדבר בפנים גלויות מורשים להוריד את המסכה לזמן הפעילות בלבד ותוך הקפדה על שמירת מרחק של 2 מטר מהשורה הקדמית של המשתתפים באירוע.

- בעת מתן טיפול רפואי, ובכלל זה טיפול נפשי לאדם, אשר מטיבו לא ניתן לקיים עם מסיכה,

ניתן לקיים את הטיפול בלא עטיית מסיכה ובלבד שנשמר מרחק של שני מטרים לפחות בין

המטפל למטופל. מצבים אילו כוללים:

(1) טיפול שניתן על ידי מרפא בעיסוק, קלינאי תקשורת ופיזיותרפיסט, במצבים שאינם מחייבים מגע עם המטופל.

אולם, טיפול בקטין או חסר ישע יכול שיתקיים בלא עטיית מסיכה ושמירת מרחק, ובלבד שמדובר בטיפול

שמעצם טיבו נדרש להתקיים תוך קרבה גדולה יותר בין המטפל למטופל. [ראה מידע בקישור-הנחיות מיגון](#)

[לצוות חינוכי וטיפול בעת מתן מענה לתלמידים עם צרכים מיוחדים](#)

(2) טיפול נפשי בדרך של אבחון הערכה, ייעוץ, טיפול, שיקום, או ניהול שיחות בדרך של מפגש פנים אל פנים,

וללא מגע של מטופל. אולם, טיפול בקטין או חסר ישע יכול שיתקיים בלא עטיית מסיכה ושמירת מרחק, ובלבד

שמדובר בטיפול שמעצם טיבו נדרש להתקיים תוך קרבה גדולה יותר בין המטפל למטופל.

כללי התנהגות בתחבורה והסעות תלמידים

1. הגעה בתחבורה פרטית וציבורית בהתאם להנחיות המתעדכנות מזמן לזמן באתר משרד הבריאות קישור לאתר משרד הבריאות - סעיף תחבורה ציבורית ופרטית.
2. הסעות תלמידים בהתאם להנחיות משרד החינוך המתעדכנות מזמן לזמן בפורטל משרד החינוך קישור: אופן הסעת תלמידים בהסעות מאורגנות - בתקופת הקורונה תוך דגש על:

- הקפדה על מקומות קבועים
- הקפדה על הצהרת בריאות לפני העלייה לרכב
- עטיית מסיכה במהלך כל הנסיעה של המלווים ונהגים

כללי כניסה למוסד החינוכי

1. עיתוי פתיחת שערי המוסד החינוכי **כבשגרה** ע"פ הוראות חוזר מנכ"ל אגף הביטחון.
2. מאושר לפתוח את כל שערי הכניסה על מנת לצמצם התגודדות והתקהלות בכניסות לבית הספר **בנוכחות ואחריות איש צוות תורן.**
3. ככלל, השערים יהיו מפקחים בהתאם להנחיות האבטחה תוך הנחיית התלמידים להזדהות בכניסתם.
4. בכל שער כניסה למוסד החינוכי **יוצב איש צוות, מורה תורן** - במסגרת תורנות יומית שיקבע ע"י המנהל, ועיקרי תפקידו, לקיים בקרה באופן בו לא תיווצר התגודדות בפתחי הכניסה ויישמר מרחק בין האנשים במהלך כניסתם למוסד החינוכי.
5. ניתנת האפשרות להגיש את הצהרת הבריאות היומית בכיתה למניעת התגודדות בכניסה לבית הספר.
6. ככלל, הורה או כל אדם אחר שאינו מצוות בית הספר לא יורשו להיכנס למוסד החינוכי, אלא במקרה חריג ובאישור המנהל/ת.
7. המוסד החינוכי ינהל רישום מסודר לכלל הנכנסים והיוצאים.
8. דגשים לחטיבה הצעירה (גן) בתוך מתחם ביה"ס: ניתנת האפשרות להורים להכניס את ילדיהם עד פתח המבנה תוך שמירת מרחק ועטיית מסיכה. ההורים ייצאו מיד משטח המוסד.
9. כניסת צוות חינוך תוספתי **המהווה חלק מצוות ביה"ס**, מותרת ע"פ הכללים **במתווה הפעלה מערכת החינוך בשנה"ל תשפ"א - פרק יסודי ועל יסודי סעיף הצוות החינוכי**
10. תלמידים עם צרכים מיוחדים - עובדי הוראה וטיפול, סייעות, גננות שילוב ומומחי תחום מהחינוך המיוחד - ימשיכו לתת מענה לתלמידים הזכאים לשירות זה.
11. כניסת מבקר זמני לשטח בית הספר שאינו תלמיד או איש סגל ואינו עונה להגדרות של צוות חינוך תוספתי, כמפורט במתווה הפעלה יסודי ועל יסודי, תוגבל עד 4 מבקרים ביום כגון: שירותי בריאות

התלמיד, מפקחות, קב"ט מוס"ח, שפ"ח, מתי"א, מנהלת אגף חינוך ובמקרים של אירוע חירום (ו/או "אחזקת שבר" - הצפת מים, חשמל וכדומה) - תותר כניסתם בתיאום מראש על פי הכללים הבאים:

א. אישור מנהלת ביה"ס.

ב. הצגת הצהרת בריאות בכניסה.

ג. חובת עטיית מסיכה בביה"ס לאורך כל הביקור/הפעילות.

ד. הקפדה על שמירת מרחק וההיגיינה האישיים.

12. חל איסור על הגעת אדם חולה לביה"ס (אנשי צוות, מבקרים, הורים ותלמידים)

13. על אנשים (אנשי צוות ותלמידים) עם חום של 38 מעלות צלזיוס ומעלה להישאר בבית 48 שעות לאחר ירידת החום.

דגשים להצהרת בריאות

1. **תלמידים, אנשי צוות ומבקרים לא יורשו להיכנס לביה"ס ללא הצהרת הבריאות חתומה מדי יום.**
2. הורים לילדי בית ספר יכולים לחתום על הצהרת בריאות יומית דיגיטלית במערכת הניהול של בית הספר (וובטופ, משוב וכדומה).
3. על ההורים להקפיד על מילוי התנאים המופיעים בהצהרת הבריאות ובכללם מדידת חום מדי יום.
4. הצהרת הבריאות תימחק ולא יאוחר מ-24 שעות מרגע הכניסה;
5. יש להדגיש, הצהרת בריאות לתלמיד ולעובד במוסד החינוכי/בגיר מעל 18 תהיה ע"פ הניסוח המדויק שבנספח הצהרת בריאות.
6. ניתן להצהיר בכתב יד ובלבד שהצהרה תהיה ע"פ הנוסח שבנספח באופן מדויק.

כללי התנהגות בשגרת לימודים

1. ככלל, הפעילות תתקיים בכיתות/קבוצות קבועות עם סגלי הוראה קבועים למעט במקרים של החלפה בהקבוצות, מגמות וכד'.
2. בזמן הלמידה יש להושיב את תלמידים במרחק זה מזה וככל הניתן כל תלמיד ישב בשולחן נפרד.
3. **חדרי ספח** - ניתן להשתמש בחדרי הספח במוסדות החינוך (ספרייה, מעבדה, סטודיו, מרחב מוגן ועוד) ובתנאי שבחדר יש חלונות לאוורור, ובין מעבר מקבוצה לקבוצה יתבצע ניקיון כמפורט לעיל.
4. **זמן ההפסקה:**
 - א. היציאה להפסקה תהיה באופן מדורג ו/או במתחמים וחצרות משחקים קבועים ככל הניתן, לכל כיתה/קבוצה בהתאמה ובמגבלות גודל שטח ביה"ס.
 - ב. בעת משחקי חצר ופעילות ספורט וכד' יש להקפיד ששטח המקום מאפשר שמירת מרחק בין אדם לאדם.
 - ג. בחזרה מהפסקה, על התלמידים להקפיד על שטיפת ידיים, טרם הכניסה לכיתה.
5. באחריות צוות המוסד להקפיד על שטיפת ידיים של כלל השוהים בבית הספר, לפני ואחרי פעילות בחצר, או בעבודה עם מחשב, ולפני ואחרי כל ארוחה וכד'.
6. **שימוש במתקני מים קרים (קולרים):**

- א. בעת השימוש במתקני שתיה למים קרים (קולרים) יש להקפיד לשתות ללא מגע בפיית הברז.
- ב. למלא בקבוקים ללא מגע עם הברז, ככל האפשר ראה מסמך מפורט לשימוש במתקני מים קרים.
7. **הפעלת מזגנים בכיתות ובחדרים:** ניתן להפעיל מזגנים במוסדות חינוך באופן מלא, מומלץ להשאיר את החלון פתוח לאוורור במידת הצורך, במידה ואין יכולת לפתוח את החלון, **המזגן יכול לפעול גם בחלון סגור**.
8. **חדרי מורים/מקומות עבודה למורים בזמן ההפסקות ובין השעורים:**
- א. **המורים השוהים בחדרי המורים** או בעת מפגשי מורים בבית הספר, יקפידו על כללי הבריאות הנדרשים, לרבות **שמירת מרחק** בין אחד לשני, עטיית מסכה, היגיינה ואוורור החדר ויש להקפיד על ניקוי משטחי העבודה (מקלדת ועכבר וכד') לפני ואחרי השימוש.
- ב. מומלץ לקבוע מקומות נוספים וקבועים במתחם בית הספר עבור המורים כדי למנוע התגודדות ולאפשר עמידה בהנחיות הבריאות.
9. **שיעורים ופעילות מיוחדת**
- א. חוות חקלאיות - יפעלו ע"פ הנחיות מפמ"ר חקלאות המפורסמות בפורטל מוסדות חינוך.
- ב. משמרות זה"ב - יפעלו כרגיל תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות במרחב הציבורי - שמירת מרחק, עטיית מסכה ושטיפת ידיים לאחר הפעילות.
- ג. "תכנית נשק וסע" - יפעלו כרגיל תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות במרחב הציבורי - עטיית מסכה, שמירת מרחק ומניעת מגע בין המבוגרים/המתנדבים לבין הילדים שאינם מאותו הגרעין המשפחתי.
- ד. שיעורי חינוך גופני
- 1) אין חובת עטיית מסכה במהלך השיעור.
 - 2) ניתן לקיים כל פעילות ספורט ובלבד שתהיה הקפדה על שטיפת ידיים לאחר השיעור.
 - 3) בעת פעילות ספורט וחינוך גופני הדורשת מגע כמו משחקי כדור, משחקי תנועה וכד' יש להשתדל לשמור על מרחק בין אדם לאדם,
 - 4) בפעילות מועדון הספורט הבית ספרי ונבחרות בית הספר, האימון **יתקיים בקבוצות קבועות** של תלמידים/ספורטאים לרבות **במרכזים לחינוך וספורט ימי** בהתאם למתווים הרלוונטיים לאותה שכבת הגיל.
- ה. שיעורי מוסיקה ונגינה
- 1) בשיעורי נגינה (חליליות/ כלי נשיפה/ כלי קשת) אפשר להוריד מסיכות.
 - 2) שיעורי הנגינה יוכלו להתקיים אך ורק אם כלי הנגינה הם אישיים ואינם עוברים מתלמיד לתלמיד.
 - 3) שיעורי הנגינה יוכלו להתקיים אך ורק אם ציוד ספח, כמו עמודי תווים וכלי הקשה, עובר ניקיון בין שיעור לשיעור עם מגבון אלכוהול.
10. אבחון פסיכולוגי, מענים רגשיים, טיפול פרטני/קבוצתי וביקורי בית יבוצעו בהתאם להנחיות אגף שפ"י, מנהלת ביה"ס והיועצת הבית ספרית.
11. **בחינות בגרות** יתקיימו בהתאם להנחיות אגף על יסודי ואגף בחינוך שיפורסמו מזמן לזמן.

12. הנחיות לפעילות חוץ בית ספרית

- א. מנהל המוסד החינוכי בטרם ביצע פעילות חוץ כגון: ביקור באתרים, מוזיאונים, תיאטרון, שמורות טבע, **לימודי שחייה**, לוודא קיומו של רישיון עסק וכי הם עומדים בהנחיות משרד הבריאות הרלוונטיות ("תו סגול") לאתר הפעילות.
- ב. טיולים - ע"פ מתווה טיולים המפורסם בפורטל מוסדות חינוך ובכפוף לאישור חדר מצב טיולים.

13. אירועים בבית הספר

- א. ימי הולדת - במסגרת הכיתה/קבוצה וכיבוד כמפורט בסעיף תזונה (רלוונטי לכיתות נמוכות ביסודי).
- ב. חלוקת תעודות, טקסים כדוג': חגיגת סידור, ימי שיא אך ורק במסגרת כיתתית ללא הורים.
- ג. מפגש מורה - הורה - תלמיד מותר בתוך המוסד החינוכי באופן מדורג תוך הקפדה על מרחק, מסיכה והיגיינה בהזמנה מראש ובמקרים חריגים בלבד.
- ד. אסיפת הורים כללית יתקיימו באופן מקוון.

14. מענים לשמירה על רצף חינוכי וטיפול, כגון:

- א. טיפול באמצעות בעלי חיים
- ב. בריכה טיפולית
- ג. ספורט אתגרי

יפעלו כבשגרה תוך הקפדה על כללי ההיגיינה וההנחיות הבריאות.

טיפול רפואי או לא רפואי בגוף האדם המחייב מגע באזור הפנים - המטופל יוכל להיות ללא מסיכה ויש לפעול בהתאם להנחיות מיגון לצוות חינוכי וטיפולי בעת מתן מענה לתלמידים עם צרכים מיוחדים

כללי היגיינה כיתתית

1. מינוי תורני ניקיון הכיתה מטעמי חינוך ותרבות לניקיון והיגיינה (מומלץ שכל התלמידים בכיתה ייקחו חלק בתורנות).
2. יש לדאוג לניקיון משטחי השולחנות והכיסאות, לניקיון מעקות וידיות של הדלת והחלונות.
3. על התלמידים להימנע ממגע פיזי בינם לבין עצמם ולבין אנשי הצוות.
4. יש להימנע מלהעביר ציוד לימודי, כלי כתיבה, מזון או שתיה מתלמיד לחברו.
5. יש לאוורר ככל האפשר את הכיתה ולהשאיר את החלונות פתוחים.

הטמעה והסברה - חינוך לבריאות והנחיות קורונה

פרסום הנחיות בריאות וכללי התנהלות, לתקופת הקורונה, בדגש למוסדות החינוך, באמצעות המדיה הטלוויזיונית והעיתונות וכן באמצעות:

1. אגרת הנחיות קורונה של המנהל/ת המוסד החינוכי, מומלץ לשתף את ההורים גם במדיה החזותית (ZOOM) וכד'.
2. מודעות ופלקטים נגישים ובולטים, במרחבי המוסד החינוכי, כגון: כיתות, חצרות, מסדרונות, שירותים וכדומה.
3. העברת שיעורי בריאות מקוונים לשמירה על היגיינה ובריאות - נמצאים בפורטל עובדי הראה.
4. ריענון והסבר קצר להתנהלות נכונה בשגרת בית הספר בעיתוי שייקבע ע"י מנהל המוסד החינוכי בדגש על הנושאים הבאים:
 - א. לשם מה יש צורך בהצהרת הבריאות וחשיבות ההקפדה על כל המוצהר בה כולל מדידת חום.
 - ב. הכללים לעטיית מסכה כמפורט לעיל (מתי חובה? ומתי מותר להסיר?)
 - ג. שמירת מרחק והימנעות ממגע פיזי.
 - ד. הפסקה - דגשים והנחיות ליציאות להפסקות, מניעת התגודדות והתקהלויות
 - ה. כללים וחשיבות ההיגיינה בכלל ובמיוחד בתקופת הקורונה.

הנחיות בעת התגלות תחלואה של תלמיד או עובד הוראה במוסד

1. מטרת נוהל זה, להנחות את מנהל המוסד החינוכי כיצד לפעול עם קבלת הודעה על חולה קורונה מאומת במוסד אותו הוא מנהל.
2. **עקרון מוביל:** שמירה על בריאות התלמידים תוך ניסיון לקטוע מהר ככל הניתן את שרשרת ההדבקה ולמזער את היקף הפגיעה ברצף הלימודי.
3. עם קבלת הודעה ע"י **לשכת הבריאות/הורה/גורם אחר** על חולה מאומת בקרב תלמידי או אנשי סגל של מוסד חינוכי, יש לפעול ע"פ סדר הפעולות הבא:
 - א. לוודא כי החולה אינו נוכח במוסד ופועל על פי הנחיות משרד הבריאות לחולה מאומת.
 - ב. פינוי תלמיד מאומת אשר נמצא בבית הספר או תלמידים הנדרשים לבידוד ייעשה בתיאום עם ההורים והרשות המקומית ע"פ הוראות "נוהל פינוי מוסד חינוכי" תוך רישום מעקב ושליטה.
 - ג. השכבה הגילאית במוסד הלימוד תיסגר - כלל התלמידים ישלחו לביתם, עד להגעת מסקנות החקירה האפידמיולוגית, הערכת המצב וההנחיות שיוחלטו בה.
 - ד. במידה ותלמידי השכבה נמצאים במוסד החינוכי בעת סגירתו:
 - (1) התלמידים ועובד ההוראה יישארו בכיתת הלימוד, למעט החולה המאומת, במתכונת הכיתתית מבלי לפגוש קבוצות אחרות עד תום יום הלימודים.
 - (2) ילדים שיש ביכולתם להתפנות ממוסד הלימוד לפני תום היום הלימודים, יפנו ע"פ הוראות "נוהל פינוי מוסד חינוכי".

- (3) **בגני הילדים/חט"צ** – הגן ייסגר עד להגעת מסקנות החקירה האפידמיולוגית, הערכת המצב וההנחיות שיוחלטו בה. הילדים ועובדי ההוראה, **למעט החולה המאומת**, יישארו בגן עד תום יום הלימודים או עד אשר יאספו על ידי הוריהם.

ה. חקירה אפידמיולוגית

- (1) **החקירה תנוהל על ידי משרד הבריאות והנציגים שיוסמכו מטעמו.**
- (2) המנהל יסייע לצוות לשכת הבריאות/הרופא המחוזי בתהליך החקירה האפידמיולוגית.
- (3) המנהל יסייע לצוות ההתערבות המחוזי (חינוך) בתהליך החקירה הפנימי ולגורמי איסוף נתונים נוספים מטעם משרד החינוך.
- (4) הפעלת צל"ח - צוות לשעת חירום /מטה חירום בית ספרי.

ו. החלטה על בידוד

- (1) **בסמכות ואחריות משרד הבריאות להחליט על בידוד לאור תוצאות החקירה האפידמיולוגית.**
- (2) לשכת הבריאות המחוזית/הרופא המחוזי יגדירו מיהם הנדרשים לבידוד ביתי ואלו שאינם נדרשים לבידוד ביתי.

ז. פתיחה מיוחדת/ המשך סגירת כיתה/שכבה/מוסד חינוכי

- (1) **תבוצע הערכת מצב עם סיום החקירה האפידמיולוגית בה יוחלט על פתיחת/ סגירת מסגרות הלימוד במוסד.**
 - (2) בהערכת המצב ישתתפו מנהל המוסד החינוכי, מנהל מחוז משרד החינוך או נציגו, נציג צוות הסיוע המשרדי, רופא המחוז או אחות אפידמיולוגית, ראש הרשות המקומית, מנהל אגף החינוך ומי מטעמם.
 - (3) **ההחלטה לפתוח מחדש את מוסד החינוך, בהתאם להנחיות נציגי משרד הבריאות היא בסמכות מנהל המחוז במשרד החינוך.**
4. מצ"ב נוהל פעולה עם היוודע על תלמיד/מורה חולה מאומת במוסד החינוכי המפרט את סדר הפעולות בכל הרמות (לרבות תפקידי צוות התערבות מחוזי).
5. מצ"ב "מורה נבוכים לתחלואה בקורונה במסגרת החינוכית" שיסייע בידכם.

תזונה

כללי הזנה

- א. כל ילד יגיע עם קופסה אישית של ארוחתו. מומלץ שתכלול: כריך בריא, ירק ופרי חתוך.
- ב. הורה המעוניין להביא מזון ליום ההולדת יוכל לעשות זאת ובלבד שההגשה תהייה במנות אישיות ולא בתפוזרת רצוי ללא כיבוד משותף כלל בהתאם לחוזר מנכ"ל הזנה ותזונה נכונה במוסדות חינוך
- ג. ההורים ישלחו בקבוק מים אישי עם הילד. בעת מילוי בקבוק המים יש למנוע מגע בין פיית הבקבוק לפיית הברז.
- ד. ניתן להפעיל שירותי הזנה לתלמידים, במסגרות (גני ילדים לחינוך מיוחד, בתי ספר לחינוך מיוחד, כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר רגילים) שמקבלים שירותי הזנה בשגרה.
- ה. המשך שירותי הזנה כרגיל לתלמידים במסגרות החינוך המיוחד.
- ו. הזנה בתכנית ניצנים/צהרונים בהתאם להוראת מנהל משרד הבריאות (קישור)

ילדים אלרגיים

א. בכיתה בה נמצא ילד אלרגי, יש להימנע מלהביא כריך המכיל את האלרגן אליו הילד רגיש. יש לעדכן את הורי הכיתה, כי מדובר באלרגיה מסכנת חיים, ועליהם להקפיד לשלוח מזון ללא האלרגן.

ב. התנהלות במוסד החינוכי בהתאם לחוזר מנכ"ל - [התנהלות מוסדות החינוך והצהרונים לשם הבטחת בריאותם של תלמידים](#).

ג. ילד אלרגי הזכאי לסיוע מלווה אישי יקבל את הסיוע בזמן הלימודים בבית הספר בלבד.

הפעלת מזנון בבית הספר ע"פ הנחיות משרד הבריאות:

1. הפעלת מזנונים תהיה בהתאם לתיקון לתקנות שעת חירום שבו הוחלט לאשר פתיחתם של עסקים ע"י משרד הבריאות בתקופת הקורונה.
2. המזנון יופעל בהתאם להנחיות הבאות:
 - א. חוזר מנכ"ל משרד החינוך:

(1) [תקנות משרד הבריאות מכירת מזון בריא במערכת החינוך \(מצ"ב\)](#)

(2) [הנחיות ודגשים להפעלת מזנון ע"פ חוזר מנכ"ל משרד החינוך](#)

ב. דגשי משרד הבריאות:

- (1) מזנון יוכל לפעול בתנאים של 'לקחת וללכת' לפי התנאים הבאים.
- (2) לא תתאפשר ישיבה במקום.
- (3) יש להקפיד על מרחק 2 מ' בין האנשים העומדים וממתינים.
- (4) לא ישהו קרוב לקופה יותר מ 2 אנשים במרחק 2 מטר.
- (5) יש לסמן על הרצפה קו המפריד בין הממתינים לאלו העומדים ליד הדלפק.
- (6) יותקן במקום בולט שלט המנחה ומסביר על שמירת מרחק וכמות אנשים המותרת ליד הדלפק.
- (7) העובדים במזנון יעטו כפפות ומסיכה בכל עת.
- (8) בדלפק המזנון תימצא מחיצה שקופה המונעת העברת רסס בין המוכר ללקוח.
- (9) העובדים ישמרו על כללי היגיינה וחיטוי באופן תדיר במזנון.

תכנית ניצנים / צהרונים

- הפעלת המסגרת ע"פ **אורחות חיים של ביה"ס** בהלימה למתווה ההפעלה ומסמך [הנחיות להפעלת תכנית ניצנים/צהרונים \(קישור\)](#).
- חפיפה בין הצוותים צוות הבוקר וצוות הצהריים להתעדכנות במידע רלוונטי להמשך פעילות עם כולל נהלי בריאות.
- תלמידים יישארו באותה קבוצה קבועה אליה הם משתייכים במהלך יום הלימודים בביה"ס ע"פ המתווה/מודל שנקבע להם.
- צוות, תכנית ניצנים יגיע עם הצהרת בריאות חתומה (כמופיע בנספח ב), הצהרת הבריאות תימחק ולא יאוחר מ- 24 שעות מרגע הכניסה.
- במקרה ותלמיד מהקבוצה הקבועה בביה"ס מצטרף לצהרון בלא שהשתתף ביום הלימודים בבוקר יש לוודא ולקבל הצהרת בריאות חתומה מההורה/אחראי על הקטין (כמופיע בנספח א).

נספח א - הצהרת בריאות לתלמיד

הצהרת בריאות לתלמיד (בשפה הערבית)

(ימולא ע"י הורה/האחראי על הקטין)

(ניתן גם באופן מקוון ע"פ הנחיות משרד החינוך)

שם התלמיד/ה: _____ מס' ת"ז: _____

אנו מצהיר כדלהלן:

- מדדתי חום לילדי/ילדתי, ונמצא כי חום גופו/ה מתחת ל-38 מעלות צלזיוס .
- ילדי / ילדתי לא משתעל ואין לו קשיים בנשימה*
- למיטב ידיעתי ילדי לא היה במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.

_____	_____	_____	_____
חתימה	תאריך	תעודת זהות	שם האחראי/הורה

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת.

נספח ב - הצהרת בריאות לעובד במוסד החינוכי/בגיר מעל 18

(ניתן למילוי גם באופן מקוון ע"פ הנחיות משרד החינוך)

הצהרת בריאות של עובד במוסד חינוכי (עובד הוראה ומינהלה וכד')/בגיר מעל 18 ימולא

ע"פ הנחיות משרד הבריאות, קישור להצהרת הבריאות באתר משרד הבריאות

שם העובד/ה/בגיר: _____ ת"ז: _____

שם המסגרת החינוכית בשגרה: _____

טלפון: _____

אני מצהיר כי:

1. מדדתי חום בבוקר, ולא לי היה חום מעל 38 מעלות צלזיוס.
2. אין לי תסמיני קורונה (שיעול, קושי בנשימה* או כל תסמין נשימתי אחר).
3. לא הייתי במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.

_____	_____	_____	_____
חתימה	ת"ז	שם העובד	תאריך

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת.

נספח ג - אגרת קורונה להורים

אגרת קורונה להורים (לשימוש מנהל המוסד החינוכי)

הורים יקרים,

ילדיכם עולים כיתה וחוזרים לשגרת לימודים. החזרה, איננה דומה לשגרה הקודמת המוכרת והיא שונה ומאתגרת אתכם ההורים, כמו גם את צוותי החינוך והתלמידים.

אנו מודעים לכך שלכול אחד מכם יש שאלות וספקות: האם ילדי יהיה מוגן דיו בביה"ס/בגן, האם יסתדר עם ההנחיות המחייבות חבישת מסכה, העדר ההפסקות עם כלל החברים? ואיך יגיב לכך שהגננת/המורה שומרות על מרחק פיסי ממנו?

שאלות אלו ועוד רבות אחרות עולות אצלכם, כאשר אתם מלווים את ילדיכם וזה נורמאלי וטבעי לחלוטין, במיוחד כאשר מדובר במציאות כל כך חדשה. עם זאת, חשוב לנו לומר כי הקדשנו מחשבה רבה כדי ליצור סביבה מוגנת ככול הניתן, על פי ההנחיות המדוקדקות של משרד הבריאות והשקענו עבודה רבה בהתאמת התכנים הלימודיים למציאות החדשה. אנו מזמינים אתכם לקרוא בעיון את ההנחיות ולזכור שתוכלו תמיד לשתף בחששותיכם ובשאלותיכם. צוות ביה"ס/הגן, ישמח להתייחס בכובד ראש לכול עניין לטובת רווחתו הנפשית והפיסית של ילדיכם.

מסיכת פה ואף - כל תלמיד מעל כיתה א' מתבקש להצטייד **במסכת פה ואף** בהגיעו למוסד החינוכי (למעט מי שהורגו ע"פ הוראות משרד הבריאות).

הצהרת בריאות - הצהרת בריאות היא מסמך חתום המעיד על כך שמדדתם חום באותו יום ומצאתם שלילד אין חום מעל 38 מעלות צלזיוס או תסמינים אחרים. אנו מבקשים את הקפדתכם על מדידת חום כאמור וחתימה על הצהרה זו **מדי יום ביומו**.

שמירת היגיינה ושטיפת ידיים - בכל מוסד חינוכי יוצבו עמדות היגיינה הכוללות אמצעי ניקוי וניגוב. בבית הספר יוצבו שולחנות/מדפים ועליהם מגבונים, סבון או ג'ל לניקוי ידיים. על התלמידים להקפיד במהלך היום על סדר פעולות נכון של שטיפת הידיים עם מים וסבון, לשמירת ההיגיינה האישית.

מזון - כל תלמיד יביא אתו את ארוחת הבוקר ומזון למשך יום הלימודים. הדגישו לילדכם שיש להקפיד על אי העברת מזון מתלמיד לתלמיד.

הכוונה בשער בית ספר - בתקופת הקורונה יתכן שנעבוד במתכונת כתות שונה ועל כן בשער בית ספר יהיה נוכח מורה תורן שיכווין את התלמידים למקומות הלימוד הנכונים, על מנת לשמור על הסדר בכניסה לבית הספר.

תנאי בריאות - במידה ותלמיד יחוש ברע במהלך יום הלימודים - על התלמיד לדווח על כך מיד להנהלת המוסד החינוכי שתפעל בהתאם לנהלי משרד הבריאות ותיידע מידית את ההורים.

צוות בית הספר יפעל לקדם תחושה של מוגנות לצד תחושה של חוויה לימודית מהנה באמצעות הזדמנות למפגש חברתי, קשר רציף עם התלמידים ועוד.

היגיינה בבית ובשעות הפנאי - כללים שמשרד הבריאות ממליץ או מחייב שמטרתם לצמצם את הסכנה של הדבקה/הידבקות בנגיף הקורונה, מחוץ לשעות הפעילות והלימודים במוסד החינוכי.

כל המידע החיוני עבורכם מפורסם ומתעדכן מזמן לזמן [בפורטל הורים - דף קורונה](#)

תודה על שיתוף הפעולה

חתימת המנהל _____